

Marcin Kibitlewski

5 czerwca 2024 r.

Gniezno

Email: kibitlewski@crg.pl

Warsztaty dotyczące finansowania projektów przyrodniczych z funduszy UE

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Zasady pisania projektów z zakresu ochrony przyrody

Fundusze Europejskie

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Źródła informacji

- Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027
- Przewodnik po analizie kosztów i korzyści projektów inwestycyjnych
- Analiza ekonomiczna Vademecum 2021-2027 Zasady ogólne i zastosowania w sektorach
- Wytyczne dotyczące zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027
- ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. (rozporządzenie ogólne)
- UMOWA PARTNERSTWA DLA REALIZACJI POLITYKI SPÓJNOŚCI 2021-2027 W POLSCE

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

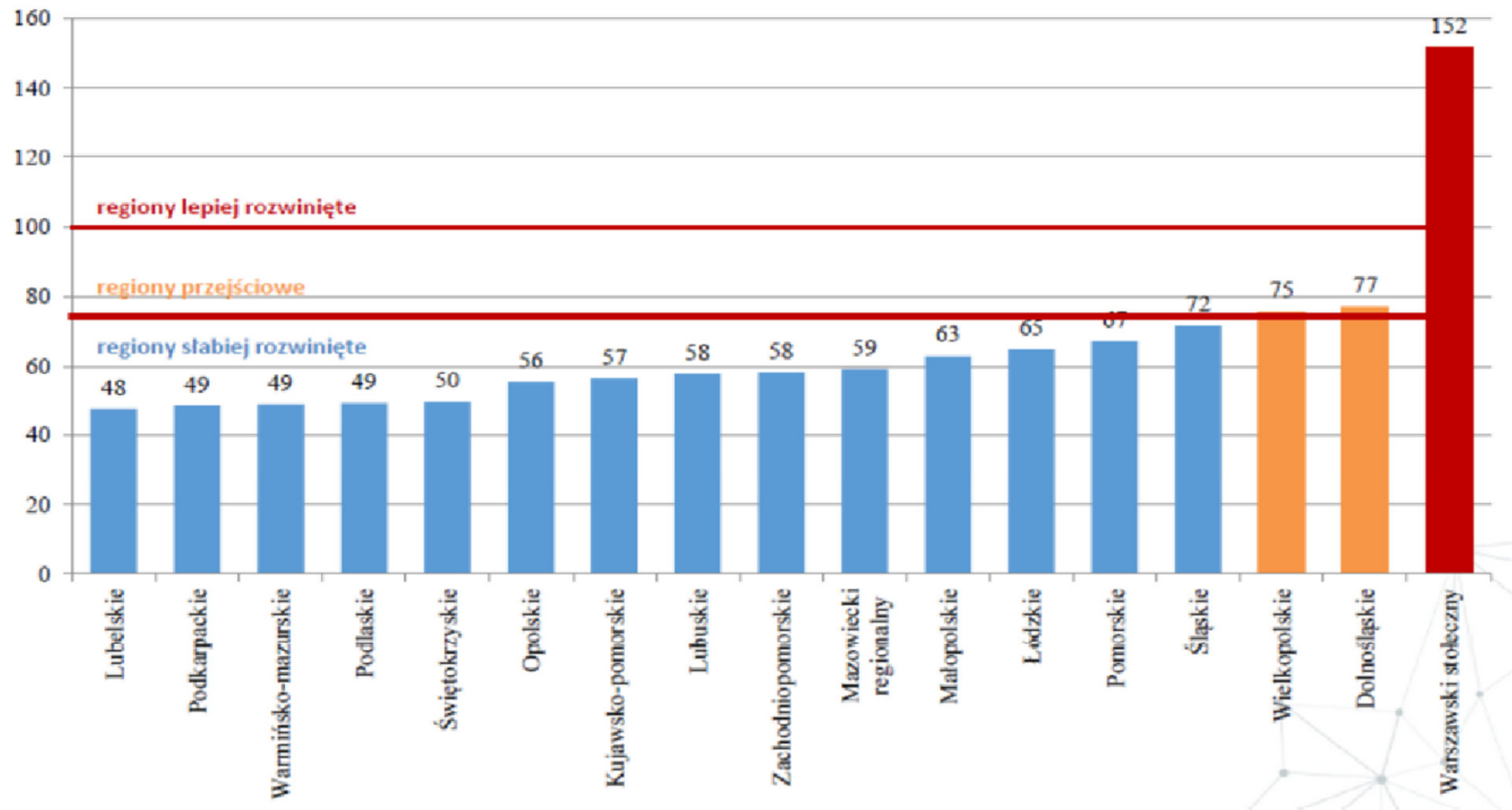
Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Klasyfikacja NUTS 2016

Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita Polska

Dofinansowane przez Unię Europejską

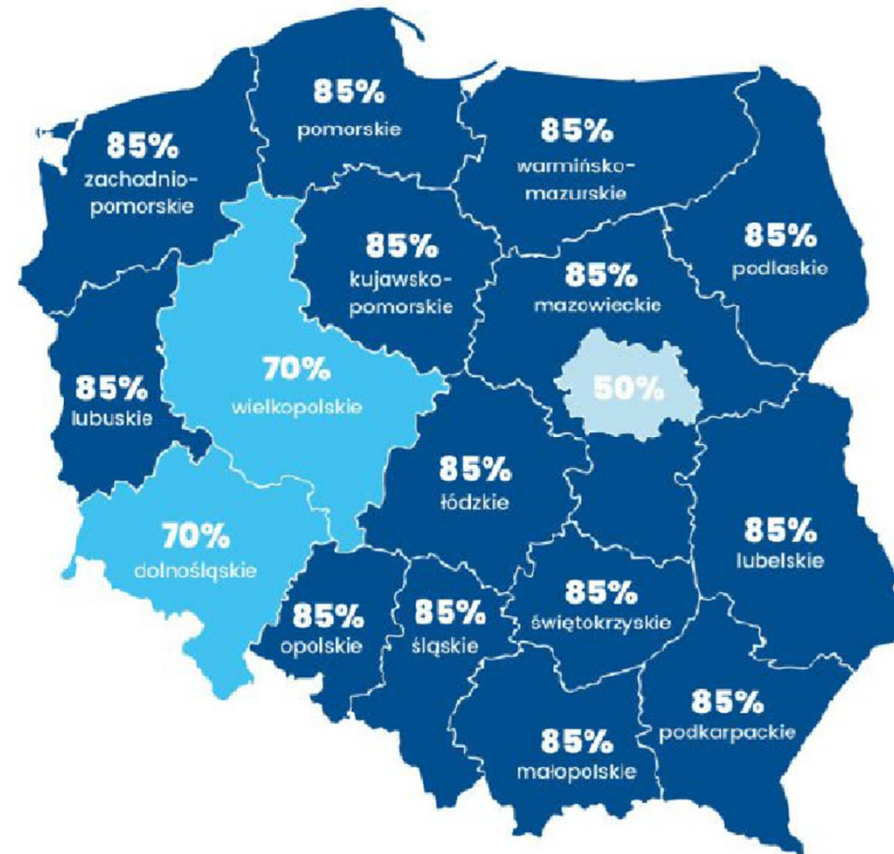

Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych

Kategorie regionów

Kategorie regionów

- słabiej rozwinięte
PKB < 75% UE-27
- w okresie przejściowym
75% < PKB < 100% UE-27
- lepiej rozwinięte
PKB > 100% UE-27

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Główne kierunki zmian

- zrezygnowano z poprzednio stosowanego terminu „programy operacyjne”
- zrezygnowano z przepisów dotyczących dużych projektów i projektów generujących dochody
- rozszerzono zastosowanie kosztów uproszczonych w rozliczaniu projektów
- zasady kwalifikowalności wydatków – VAT jest kwalifikowalny dla projektów o wartości do 5 mln EUR bądź operacji, których koszt całkowity wynosi co najmniej 5 mln EUR, a VAT nie może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe;
- wzrósł limit finansowania krzyżowego (ang. cross-financing) z 10% do 15% unijnego finansowania

Cele polityki spójności

- cel 1: Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki promowaniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej
- cel 2: Bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna Europa
- cel 3: Lepiej połączona Europa
- cel 4: Europa o silniejszym wymiarze społecznym
- cel 5: Europa bliższa obywatelom
- cel 6: Umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Etapy przygotowania wniosku o dofinansowanie:

Etap 1

Masz pomysł na projekt – określ cel główny, cele szczegółowe (zgodnie z metodą SMART), oczekiwane efekty i metody/działań służące do ich osiągnięcia.

Etap 2

Sprawdź możliwość finansowania pomysłu w ramach dostępnych programów.

Etap 3

Sprawdź, czy ogłoszono nabór w danym programie na działania planowane do realizacji.

Etap 4

Przeprowadź analizę dokumentacji aplikacyjnej (ogłoszenie o naborze, regulamin konkursu/naboru).

Etap 5

Złóż wniosek o dofinansowanie wraz z załącznikami.

Etap 6

Twój wniosek zostanie oceniony przez instytucję Wdrażającą/organizującą nabór/konkurs.

Etap 7

Twój projekt otrzyma dofinansowanie w przypadku pozytywnej oceny wniosku i dostępności alokacji.

Etap 8

Podpiszesz umowę o dofinansowanie.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Ścieżka aplikowania o wsparcie - krok po kroku:

Etap 1 - Ogłoszenie o konkursie

Etap 2 - Składanie wniosków

Etap 3 - Ocena formalna

Etap 4 - Ocena merytoryczna

Etap 5 - Ogłoszenie listy projektów wybranych do dofinansowania

Etap 6 - Podpisanie umowy

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Ogólne zasady przygotowania projektu

- wniosek wypełnij starannie
- pisz jasno i konkretnie
- wniosek to dla oceniającego jedyne źródło informacji o projekcie, napisz go tak, aby oceniający nie musiał się domyślać, co planujesz
- unikaj ogólnikowych stwierdzeń i nic niewnoszących dodatkowych informacji oraz - o ile nie jest to konieczne - powielania tych samych informacji w różnych częściach wniosku
- unikaj skrótów, żargonu oraz języka specjalistycznego czy terminologii technicznej, które nie będą zrozumiałe dla każdego odbiorcy lub uczestnika projektu

Wskaźnik produktu i Wskaźnik rezultatu

Wskaźnik produktu odnosi się do wszystkich tych produktów, które powstały w trakcie realizowania projektu oraz w rezultacie wydatkowania przyznanych środków.

Wskaźnik rezultatu informuje o zmianach, jakie nastąpiły w wyniku wcielenia w życie danego przedsięwzięcia oraz sytuacji beneficjenta projektu w tym etapie.

Wskaźniki rezultatu charakteryzują wpływ zrealizowanego projektu na otoczenie, uzyskany bezpośrednio po zakończeniu jego realizacji (np. Potencjalna liczba osób korzystających z rewitalizowanych w ramach projektu obszarów)

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Kryteria horyzontalne (1)

- Zgodność z Programem Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027
- Zgodność projektu z dokumentami składającymi się na spełnienie warunków podstawowych
- Zgodność z realizacją zasady n+2
- Projekt nie został zakończony przed złożeniem dokumentacji aplikacyjnej
- Kompletność dokumentacji aplikacyjnej i spójność informacji zawartych we wniosku, załącznikach do wniosku
- Zgodność projektu z przepisami o pomocy publicznej
- Trwałość projektu
- Wnioskodawca nie podlega wykluczeniu z ubiegania się o dofinansowanie
- Wnioskodawca nie jest przedsiębiorstwem w trudnej sytuacji w rozumieniu unijnych przepisów dotyczących pomocy państwa

Kryteria horyzontalne (2)

- Brak podwójnego finansowania
- Stabilność finansowa projektu
- Poprawność analizy finansowej i ekonomicznej
- Gotowość organizacyjno-instytucjonalna wnioskodawcy w obszarze zawierania umów
- Klauzula delokalizacyjna
- Zgodność projektu z wymaganiami prawa dotyczącego ochrony środowiska
- Zasada zrównoważonego rozwoju, w tym zasada „nie czyni poważnej szkody”
- Odporność infrastruktury na zmiany klimatu
- Poprawność identyfikacji i przypisania wydatków projektu z punktu widzenia ich kwalifikowalności

Kryteria horyzontalne (3)

- Zgodność projektu z zasadami równości szans, włączenia społecznego i niedyskryminacji
- Zgodność projektu z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej
- Zgodność projektu z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych.
- Zgodność projektu z klauzulą niedyskryminacyjną.

Kryteria rankingujące (1)

- Zastosowanie elementów z zakresu gospodarki o obiegu zamkniętym, poprawy efektywności energetycznej, OZE, ochrony przyrody (w tym różnorodności biologicznej) oraz adaptacji do zmian klimatu (6 pkt)
- Zastosowanie elementów edukacyjnych w projekcie (1 pkt)
- Zgodność projektu ze Strategią Unii Europejskiej dla regionu Morza Bałtyckiego (2 pkt)
- Projekt przewiduje elementy związane ze współpracą z partnerami z innych państw (2 pkt)
- Projekt jest operacją o strategicznym znaczeniu w rozumieniu przepisów art. 2 pkt 5 CPR (3 pkt)
- Projekt realizowany na obszarze strategicznej interwencji (OSI) wskazanym w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR) – miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze/obszary zagrożone trwałą marginalizacją (3 pkt)

Kryteria rankingujące (2)

- Projekt realizowany na obszarze strategicznej interwencji (OSI) wskazanym w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR) - Polska Wschodnia/Śląsk (1 pkt)
- Projekt wynikający z zapisów strategii terytorialnej (ZIT lub IIT), bądź strategii rozwoju ponadlokalnego albo wynikający z dokumentów strategicznych i/lub planistycznych powstałych w ramach współpracy samorządów lub komplementarny do ww. dokumentów (2 pkt)
- Projekt jest finansowany również z innych źródeł finansowania niż fundusze UE (1 pkt)
- Projekt wpisuje się w realizację wartości Nowego Europejskiego Bauhausu (1 pkt)
- Partnerstwo międzysektorowe (1 pkt)

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Specyficzne kryteria wyboru projektów (działanie 1.5)

KRYTERIA OBLIGATORYJNE

- Posiadanie prawa do dysponowania gruntami lub obiektami na cele realizacji projektu (dotyczy jedynie działań inwestycyjnych)
- Poprawność przygotowania Planu realizacji projektu
- Zgodność z Listą inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii i Polski
- Ocena zgodności działań w projekcie
- Doświadczenie i potencjał wnioskodawcy
- Ocena ryzyka
- Zasadność podjęcia działań
- Gotowość projektu do realizacji (dotyczy projektów inwestycyjnych)

Kryteria rankingujące (działanie 1.5)

- Uwzględnienie komponentu badawczego w ramach prowadzonych działań (10pkt)
- Prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu inwazyjnych gatunków obcych (12pkt)
- Zasięg projektu (20pkt)
- Liczba inwazyjnych gatunków obcych wobec których planowane jest podjęcie działań zaradczych lub aktualizacja wiedzy (12pkt)
- Ocena wysokości kosztów w stosunku do zakresu rzeczowego (20pkt)

Wymagania w zakresie realizacji projektu partnerskiego

- W celu wspólnej realizacji projektu może zostać utworzone partnerstwo przez podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, na warunkach określonych w porozumieniu albo umowie o partnerstwie.
- Partnerem w projekcie nie może zostać podmiot wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania na podstawie przepisów odrębnych (w tym na podstawie artykułu 207 ustęp 4 Ustawy o finansach publicznych).
- Partnerstwo może być zawiązane jedynie z podmiotem, który wpisuje się w katalog Beneficjentów przewidzianych dla naboru.
- Wnioskodawcy inicjujący projekt partnerski dokonują wyboru odpowiednich partnerów z zachowaniem zasady przejrzystości i równego traktowania podmiotów.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Wybór partnera do projektu partnerskiego

Wnioskodawcy, dokonując wyboru partnera, są w szczególności zobowiązani do:

- ogłoszenia otwartego naboru partnerów na swojej stronie internetowej wraz ze wskazaniem co najmniej 21-dniowego terminu na zgłaszanie się partnerów
- uwzględnienia przy wyborze partnerów: zgodności działania potencjalnego partnera z celami partnerstwa, deklarowanego wkładu potencjalnego partnera w realizację celu partnerstwa, doświadczenia w realizacji projektów o podobnym charakterze
- podania do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej informacji o podmiotach wybranych do pełnienia funkcji partnera

Partner wiodący

- Umowa o dofinansowanie projektu zawierana będzie tylko z Beneficjentem projektu, który jest tożsamy z partnerem wiodącym, który będzie ponosić pełną odpowiedzialność za przygotowanie, realizację i rozliczenie projektu.
- Partner wiodący będzie odgrywał kluczową rolę w projekcie, w związku z czym wskazane jest, żeby był nim podmiot posiadający największy potencjał pod względem finansowym, instytucjonalnym i organizacyjnym oraz odpowiednie doświadczenie, który tym samym wniesie znaczny wkład w jego realizację.
- Partnerzy, a także inne podmioty zaangażowane w realizację projektu będą, pod kątem spełniania zapisów Regulaminu i kryteriów wyboru, podlegać takiej samej weryfikacji co Wnioskodawcy.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Wybór i zmiana partnera

- Rola partnera powinna mieć wyłącznie charakter uzupełniający względem działań realizowanych bezpośrednio przez Beneficjenta. Niedopuszczalna jest sytuacja, w której działania Beneficjenta ograniczają się jedynie do czynności organizacyjno- technicznych, a całość merytoryczna realizacji projektu leży po stronie partnera/ów.
- Wybór partnerów musi być dokonany **przed złożeniem wniosku**.
- W przypadkach uzasadnionych koniecznością zapewnienia prawidłowej i terminowej realizacji projektu, za zgodą IZ, może nastąpić zmiana partnera.
- W przypadkach uzasadnionych koniecznością zapewnienia prawidłowej i terminowej realizacji projektu, w związku z wystąpieniem okoliczności, które nie mogły być znane Wnioskodawcy ani właściwej instytucji na dzień zawarcia umowy o dofinansowanie projektu, za zgodą IZ, może nastąpić wybór partnera po zawarciu umowy o dofinansowanie projektu.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Porozumienie oraz umowa o partnerstwie

Porozumienie oraz umowa o partnerstwie określają w szczególności:

- przedmiot porozumienia albo umowy,
- prawa i obowiązki stron,
- zakres i formę udziału poszczególnych partnerów w projekcie, w tym zakres realizowanych przez nich zadań oraz kwestie własności aktywów nabytych/ powstałych w związku z realizacją projektu,
- partnera wiodącego uprawnionego do reprezentowania pozostałych partnerów projektu,
- sposób przekazywania dofinansowania na pokrycie kosztów ponoszonych przez poszczególnych partnerów projektu, umożliwiającą określenie kwoty dofinansowania udzielonego każdemu z partnerów,
- sposób postępowania w przypadku naruszenia lub niewywiązania się stron z porozumienia lub umowy o partnerstwie.

Przygotowanie budżetu projektu

kategoria / rodzaj wydatku	termin realizacji	wydatki całkowite	wydatki kwalifikowalne	poziom % dofinansowania	kwota dofinansowania

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

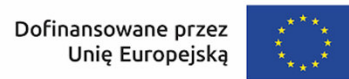
Koszty kwalifikowane i niekwalifikowane

Realizując unijny projekt, w szczególności konstruuując jego budżet, a następnie dokonując rozliczeń, trzeba bardzo skrupulatnie przestrzegać podziału na te wydatki, które mogą być przedmiotem dofinansowania, i na te, które przedsiębiorca musi ponieść z własnej kieszeni.

Właściwie na każdy projekt składają się bowiem te wydatki, które za takie wolno uznać, i te, które w żadnym razie nie mogą być współfinansowane z funduszy unijnych (środków pomocy publicznej lub pomocy de minimis).

Podział ten jest bardzo ważny. Przede wszystkim, jeżeli przedsiębiorca otrzymuje informację, że może liczyć na dofinansowanie w wysokości np. 50 proc., to zawsze odnosi się to właśnie do **kosztów kwalifikowanych**.

Koszty poniesione poza okresem kwalifikowania stanowią koszty niekwalifikowalne. Okres kwalifikowania kosztów dla danego projektu powinien być określony w Umowie o dofinansowanie projektu.

Kwalifikowalność kosztu może zostać uznana, o ile zostaną spełnione łącznie następujące warunki:

- została podpisana Umowa o dofinansowanie projektu,
- koszty zostały poniesione w okresie kwalifikowalności,
- koszty zostały należycie udokumentowane i są możliwe do zweryfikowania,
- są zgodne z obowiązującymi ZASADAMI,
- są niezbędne do realizacji projektu i zostały poniesione w związku z realizacją projektu,
- zostały faktycznie poniesione na produkty/usługi,
- zostały poniesione w sposób efektywny i racjonalny,
- zostały dokonane w sposób gospodarny, tzn. w oparciu o zasadę dążenia do uzyskania określonych efektów przy jak najkorzystniejszej cenie,
- są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa wspólnotowego oraz prawa krajowego, w szczególności z ustawą Prawo Zamówień Publicznych (jeżeli dotyczy).

Katalog kosztów niekwalifikowalnych

- koszty poniesione poza okresem kwalifikowalności
- koszty nieudokumentowane lub nienależycie udokumentowane
- koszty poniesione niezgodnie z Ustawą Prawo Zamówień Publicznych
- podatek od towarów i usług (VAT) , który w świetle prawa może być odzyskany
- premie i dodatki o charakterze uznaniowym inne niż wynikające z regulaminu wynagradzania pracowników
- straty związane z różnicami kursowymi
- grzywny, mandaty, kary finansowe, opłaty i odsetki karne
- składki na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
- koszty niespełniające warunków kwalifikowalności określonych w ZASADACH

Koszty pośrednie

- Koszty pośrednie to koszty niezbędne do realizacji projektu, których **nie można** bezpośrednio przypisać do głównego celu projektu, w szczególności koszty administracyjne związane z obsługą projektu, która nie wymaga podejmowania merytorycznych działań zmierzających do osiągnięcia celu projektu.
- Koszty pośrednie w projektach realizowanych ze środków FEnIKS są rozliczane uproszczoną metodą rozliczania wydatków – **stawką ryczałtową**. Wysokość stawki ryczałtowej wynosi **7%** kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich w projekcie.

Kosztami pośrednimi są m.in.:

- koszty utrzymania powierzchni biurowych (czynsz, najem, opłaty administracyjne)
- opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe
- koszty koordynatora projektu oraz innego personelu zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie projektu lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie
- koszty zarządu (wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownika jednostki)

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Zasady występowania pomocy publicznej / pomocy *de minimis* w

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Najważniejsze dokumenty regulujące kwestie pomocy publicznej / pomocy *de minimis*

- TRAKTAT O FUNKCJONOWANIU UNII EUROPEJSKIEJ
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu
- ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis
- Zawiadomienie Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (2016/C 262/01)

Mechanizmy finansowania projektów i przedsięwzięć – zaliczka, refundacja

- Zaliczka to środki otrzymane przez podmiot przed poniesieniem wydatków lub kosztów uzyskania przychodów w trakcie realizowanego projektu.
- Otrzymanie środków pieniężnych następuje po podpisaniu umowy o dofinansowanie i ustanowieniu zabezpieczenia - należy złożyć wniosek o przekazanie środków w formie zaliczki – wniosek o zaliczkę.
- Refundacja to zwrot środków wcześniej wydatkowanych w ramach projektu unijnego.

W odróżnieniu od płatności zaliczkowych, refundacja (części lub całości wydatków) następuje, gdy wydatki ponoszone są w trakcie realizacji projektu ze środków własnych beneficjenta, a dopiero później, po wykazaniu poniesionych wydatków, są one zwracane, czyli refundowane.

Zasady uzyskania i rozliczenia zaliczki

- Otrzymana zaliczka powinna być przeznaczona na sfinansowanie zaplanowanych we wniosku wydatków kwalifikowanych. Wydatkowanie zaliczki na inny cel (np. bieżącą działalność, czy opłaty za prowadzenie rachunku bankowego) może skutkować zwrotem środków wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych, od dnia przekazania środków na rachunek beneficjenta.
- Zaliczkę należy rozliczyć w terminie wskazanym w umowie o dofinansowanie np. do 6 miesięcy od dnia jej otrzymania.
- Zaliczka może być wypłacona w transzach, do wysokości określonej w Harmonogramie płatności, na podstawie złożonych przez Beneficjenta i zatwierdzonych wniosków o płatność.
- Kolejna transza zaliczki może zostać wypłacona po rozliczeniu określonego w umowie o dofinansowanie procentu dotychczas przekazanej zaliczki.
- Dokumenty wykazywane przy rozliczeniu zaliczki muszą być opłacone zgodnie z montażem finansowym wskazanym we wniosku o dofinansowanie, tzn. z zachowaniem udziału dofinansowania oraz wkładu własnego beneficjenta w wydatkach kwalifikowanych.

Zasady horyzontalne

- Zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami
- Zasada równości kobiet i mężczyzn
- Zasada zrównoważonego rozwoju i DNSH
- Zgodność z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej
- Zgodność z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych

Najistotniejsze dokumenty

- Wytyczne dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027
- Standard minimum realizacji zasady równości kobiet i mężczyzn w ramach projektów współfinansowanych z EFS+
- Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027
- Procedury służące do włączania zapisów KPP oraz KPON do praktyki wdrażania programów
- ZAWIADOMIENIE KOMISJI Wytyczne dotyczące zapewnienia poszanowania Karty praw podstawowych Unii Europejskiej przy wdrażaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (2016/C 269/01)
- KARTA PRAW PODSTAWOWYCH UNII EUROPEJSKIEJ
- Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych poradnik RPO
- Nowy Europejski Bauhaus piękno, zrównoważoność, wspólnota

Zasady promocji projektu

Najistotniejsze dokumenty:

- Podręcznik wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 w zakresie informacji i promocji
- Księga Tożsamości Wizualnej marki Fundusze Europejskie 2021-2027
- Strategia komunikacji Funduszy Europejskich na lata 2021-2027

Obowiązki beneficjenta

- oznaczenie dokumentów, publikacji
- oznaczenie produktów / sprzętu / aparatury - naklejki
- oznaczenie miejsca realizacji projektu - tablica (powyżej 500 tys. euro) lub plakat (poniżej 500 tys euro) w zależności od wartości **całkowitych wydatków**
- informacja na stronie internetowej **oraz** w mediach społecznościowych

Tablice - przykład

Fundusze Europejskie

Dofinansowane przez Unię Europejską

[To jest miejsce na tytuł projektu w jednym, dwóch lub trzech wierszach]

Beneficjent: [Nazwa beneficjenta do uzupełnienia w jednym lub dwóch wierszach]

www.mapadotacji.gov.pl

Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita Polska

Dofinansowane przez Unię Europejską

Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych

Plakat - przykład

Fundusze Europejskie

Dofinansowane przez Unię Europejską

[Nazwa beneficjenta do uzupełnienia]
realizuje projekt [tytuł projektu do uzupełnienia]

Dofinansowanie projektu z UE:
[kwota w PLN do uzupełnienia]

www.mapadotacji.gov.pl

Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita Polska

Dofinansowane przez Unię Europejską

Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych

Naklejka - przykład

Fundusze Europejskie

Zakup współfinansowany ze środków Unii Europejskiej

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

STRONA INTERNETOWA I MEDIA SPOŁECZNOŚCIOWE

- tytuł projektu lub jego skróconą nazwę (maksymalnie 150 znaków)
- podkreślenie faktu otrzymania wsparcia finansowego z Unii Europejskiej czyli: znak Funduszy Europejskich, znak barw Rzeczypospolitej Polskiej i znak Unii Europejskiej (zob. rozdz. 8.1)
- zadania, działania, które będą realizowane w projekcie (opis, co zostanie zrobione, zakupione etc.)
- grupy docelowe (do kogo skierowany jest projekt, kto z niego skorzysta)
- cel lub cele projektu
- efekty, rezultaty projektu (jeśli opis zadań, działań nie zawiera opisu efektów, rezultatów)
- wartość projektu (całkowity koszt projektu)
- wysokość wkładu Funduszy Europejskich
- hasztagi: #FunduszeUE lub #FunduszeEuropejskie

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (FEW2021+)

Fundusze Europejskie

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (FEW2021+)

Dofinansowane przedsięwzięcia i inwestycje muszą się wpisać w jeden z pięciu celów wspólnej polityki UE:

- Bardziej inteligentna Europa
- Bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna Europa
- Lepiej połączona Europa
- Europa o silniejszym wymiarze społecznym
- Europa bliżej obywateli

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

FEW.10.04

Zregenerowane środowisko przyrodnicze

Typy projektów:
Rozwój terenów poprzez nadanie
im nowych
funkcji (środowiskowych,
społecznych i/lub
gospodarczych)

Termin naborów wniosków:
17.07.2024 – 13.09.2024

w trybie konkurencyjnym

Wniosek o dofinansowanie projektu należy
wypełnić on-line i wysłać w formie elektronicznej w
Lokalnym Systemie Informatycznym do obsługi
Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski
2021 - 2027 (**LSI 2021+**).

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

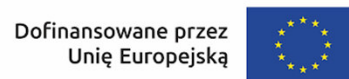
Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów:

- Alokacja przeznaczona na nabór (środki unijne) - **100 000 000 PLN + BP.**
- Maksymalny dopuszczalny poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi **70%.**
- Maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie z budżetu państwa) wynosi: **80%.**
- Projekt rozliczany będzie w oparciu o wydatki rzeczywiście poniesione, z wyjątkiem kosztów pośrednich projektu, które rozliczane będą **stawką ryczałtową w wysokości 2,5%** - naliczaną od bezpośrednich kosztów kwalifikowalnych projektu.

Wnioskodawcy/Beneficjenci oraz Partnerzy to m.in.:

- Jednostki Samorządu Terytorialnego
- Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego
- Podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego
- Kościoły i związki wyznaniowe
- Niepubliczne instytucje kultury i sportu
- Niepubliczne podmioty integracji i pomocy społecznej
- Organizacje pozarządowe

Projekty muszą być realizowane na terenie Wielkopolski Wschodniej (miasto Konin oraz powiaty: koniński, kolski, słupecki i turecki).

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Praca warsztatowa z grupą w zakresie wybranych elementów wniosku o dofinansowanie

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS)

Fundusze Europejskie

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS)

Program FEniKS to największy pod względem finansowym oraz liczby obszarów wsparcia program krajowy w całej Unii Europejskiej.

Dzięki tym środkom z nowego funduszu będziemy mogli realizować ważne dla gospodarki i środowiska inwestycje.

Środki te będą wspierały m.in. wzrost efektywności energetycznej, redukcję gazów cieplarnianych oraz adaptację do zmian klimatycznych.

Realizacja nowych wyzwań i priorytetów przyczyni się więc do szybszego rozwoju nowoczesnej i konkurencyjnej gospodarki w Polsce.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Cały program skupiony jest na rozwoju sześciu obszarów tematycznych, tj:

- adaptacja do zmian klimatu;
- rozwój odnawialnych źródeł energii;
- **ochrona środowiska;**
- rozwój ochrony zdrowia;
- rozwój transportu;
- kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

W ramach programu realizowanych jest VIII priorytetów

Priorytet I: Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z Funduszu Spójności

Priorytet II: Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z EFRR

Priorytet III: Transport miejski

Priorytet IV: Wsparcie sektora transportu z Funduszu Spójności

Priorytet V: Wsparcie sektora transportu z EFRR

Priorytet VI: Zdrowie

Priorytet VII: Kultura

Priorytet VIII: Pomoc techniczna

Minister Klimatu i Środowiska jako Instytucja Pośrednicząca będzie odpowiedzialny za realizację dwóch priorytetów (Priorytet I i Priorytet II) o łącznej wartości 9,75 mld euro (tj. ok. 46 mld zł). Kwota ta stanowi aż 40% całej alokacji UE w programie.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Budżet programu

Łączna kwota budżetu przeznaczona na inwestycje i przedsięwzięcia wynosi prawie 29,3 mld euro. W tym z Funduszy Unii Europejskiej na realizację całego programu przewidziano kwotę ok. 24,2 mld euro, z czego ok. 11,3 mld euro z FS i 12,9 mld euro z EFRR.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Budżet programu (c.d.)

Podział środków UE dostępnych w ramach FEnIKS 2021-2027 pomiędzy poszczególne obszary wsparcia przedstawia się następująco:

- sektor energia: 6 079 mln EUR
- **sektor środowisko: 3 667 mln EUR**
- sektor transport: 12 911 mln EUR
- sektor zdrowie: 650 mln EUR
- sektor kultura 600 mln EUR
- pomoc techniczna: 282 mln EUR

FEnIKS.05.01

Działanie FENX.01.05.Ochrona przyrody i rozwój zielonej infrastruktury

Typ FENX.01.05.4 Rozwój zdolności i usprawnienie zarządzania obszarami chronionymi, Ograniczanie antropopresji i kanalizacja ruchu turystycznego

FENX.01.05-IW.01-008/24

Termin naborów wniosków:
od 30.04.2024 r. do 28.06.2024 r.

w trybie konkurencyjnym

Wniosek należy złożyć wyłącznie w formie dokumentu elektronicznego przy użyciu aplikacji WOD2021 dostępnej pod adresem: wod.cst2021.gov.pl

Szczegóły:

<https://www.gov.pl/web/nfosigw/fenx0105-iw01-00824>

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów:

- Kwota środków przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach naboru: **20 000 000,00 PLN.**
- Minimalna wartość dofinansowania projektu w ramach naboru wynosi: **1 500 000,00 PLN.**
- Maksymalna wartość dofinansowania projektu w ramach naboru wynosi: **5 000 000,00 PLN.**
- Poziom współfinansowania projektu ze środków FS wynosi maksymalnie **85%** wartości wydatków kwalifikowalnych projektu.
- Pomoc finansowa w ramach działania jest udzielana w formie bezwrotnego wsparcia finansowego.
- Koszty pośrednie rozliczane są wg stawki ryczałtowej w wysokości maksymalnie **7%** kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich w projekcie.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Zakres wsparcia:

- Budowa małej infrastruktury, utrzymanie i wyznaczanie szlaków turystycznych i ścieżek edukacyjnych, wieże widokowe nie kolidujące z ochroną krajobrazu, pomosty, szlabany, tablice edukacyjno-informacyjne, etc.
- Wsparcie infrastruktury turystycznej na obszarach chronionych będzie ograniczone do inwestycji, na obszarach Natura 2000 lub parków narodowych, których głównym celem będzie ochrona środowiska naturalnego – przez ukierunkowanie ruchu turystycznego oraz które zapewnią ograniczenie degradacji środowiska przyrodniczego w miejscach przemieszczania się i wypoczynku osób odwiedzających.

Finansowanie działań:

- **zmniejszenie presji na gatunki i siedliska** m.in. poprzez ograniczanie dostępu do ostoi wybranych gatunków, właściwe ukierunkowanie ruchu turystycznego (utrzymanie, przebudowa szlaków turystycznych przechodzących przez siedliska cennych gatunków mająca na celu przekierowanie turystów na tereny mniej cenne przyrodniczo, wyznaczanie nowych szlaków turystycznych i ścieżek edukacyjnych)
- **edukacja** podnosząca świadomość ekologiczną społeczeństwa dotycząca zakresu realizacji projektu na przykład: zajęcia edukacyjne, tablice informacyjne, aplikacje, spoty (działania edukacyjne stanowią obowiązkowy element uzupełniający dla każdego projektu)
- **koszty pośrednie**

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Wydatki niekwalifikowalne:

- nieruchomości
- środki transportu
- drogi dojazdowe, parkingi
- druk publikacji, broszur, ulotek
- zakup gadżetów

Wnioskodawcy:

- parki narodowe

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Praca warsztatowa z grupą w zakresie wybranych elementów wniosku o dofinansowanie

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Elementy studium wykonalności we wniosku o dofinansowanie:

- Identyfikacja projektu i opis celów projektu
- Analiza zdolności finansowo-organizacyjnej Wnioskodawcy
- Analiza występowania pomocy publicznej w projekcie
- Zgodność projektu z dokumentami strategicznymi i programowymi
- Zgodność projektu z kryteriami oceny
- Zgodność z dokumentami strategicznymi
- Analiza popytu, Analiza opcji
- Analiza finansowa
- Wskaźniki efektywności finansowej
- Trwałość finansowa, Wartość dofinansowania projektu
- Analiza ekonomiczna, Analiza wrażliwości i ryzyka

Identyfikacja projektu i opis celów projektu

Cele projektu powinny:

- jasno wskazywać, jakie korzyści społeczno-gospodarcze można osiągnąć dzięki wdrożeniu projektu,
- być logicznie powiązane ze sobą (w przypadku gdy w ramach projektu realizowanych jest jednocześnie kilka celów),
- na tyle, na ile to możliwe być skwantyfikowane, poprzez określenie wartości bazowych i docelowych oraz metodę pomiaru poziomu ich osiągnięcia,
- być logicznie powiązane z celami realizacji danego priorytetu i działania, w ramach którego złożony został wniosek o dofinansowanie.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Analiza zdolności finansowo-organizacyjnej Wnioskodawcy

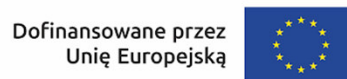
Należy wykazać, że Wnioskodawca jest odpowiednio przygotowany do utrzymania efektów realizacji projektu pod względem organizacyjnym, technicznym i finansowym, w tym:

- wskazać zagwarantowane źródła i mechanizmy finansowania zadań
- przedstawić opis zdolności finansowo-organizacyjnej, w szczególności w zakresie potencjału technicznego, kadrowego i finansowego niezbędnego do utrzymania efektów realizacji projektu w okresie trwałości, tak aby było możliwe zapewnienie w tym okresie świadczenie usług na poziomie nie niższym niż zrealizowany w projekcie
- wskazać podmioty odpowiedzialne za utrzymanie trwałości projektu oraz rolę, jaką pełnią w organizacjach

Analiza występowania pomocy publicznej w projekcie

Zgodnie z przepisem artykułu 107 ustępu 1 TFUE, wsparcie finansowe dla podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą stanowi pomoc publiczną, jeżeli jednocześnie spełnione są następujące warunki:

- Udzielane jest ono z budżetu państwa lub z innych środków publicznych
- Przedsiębiorstwo uzyskuje przysporzenie na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku
- Ma charakter selektywny (uprzywilejowuje określone przedsiębiorstwo lub przedsiębiorstwa albo produkcję określonych towarów)
- Grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję oraz wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi UE

Zgodność projektu z dokumentami strategicznymi i programowymi

- Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej (KPP)
- Konwencja o Prawach Osób Niepełnosprawnych (KPON)

Zgodność projektu z kryteriami oceny:

- Zgodność z Ramową Dyrektywą Wodną oraz dyrektywą „ptasią” i siedliskową
- Wpływ na osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego lub potencjału jednolitych części wód
- Synergia z celami ochrony środowiska przyrodniczego dolin rzecznych lub obszarów objętych projektem
- Oddziaływanie projektu
- Stosowanie metod naturalnych lub bazujących na naturalnych
- Rozwój bioróżnorodności
- Działania sprzyjające neutralności klimatycznej
- Propagowanie wiedzy w zakresie sprawiedliwej i zielonej transformacji

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Analiza wariantów

- Analiza wykonalności
- Analiza popytu
- Analiza opcji

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

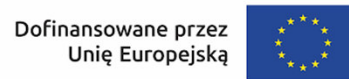
Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Źródło informacji

- Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027
- Przewodnik po analizie kosztów i korzyści projektów inwestycyjnych
- Analiza ekonomiczna Vademecum 2021-2027 Zasady ogólne i zastosowania w sektorach
- Wytyczne dotyczące zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027

Gdzie szukać naborów?

- [Portal Fundusze Europejskie](#)
- [Punkt dla Przyrody](#)
- [Aktualności Ministerstwa Klimatu i Środowiska](#)
- [FEnIKS](#)
- [Fundusze dla Regionów](#)
- [Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027](#)

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Warto sprawdzić:

mapa dobrych praktyk / baza projektów

<https://punktdlaprzyrody.lasy.gov.pl/dla-wnioskodawcow/mapa-dobrych-praktyk-baza-projektow/>

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Szkolenie finansowane jest w ramach projektu PTFE.02.01-IZ.00-0001/23 pn. Centrum Wsparcia Beneficjenta (CWB) – punkt informacyjno-doradczy dla podmiotów ubiegających się o środki na finansowanie działań z zakresu ochrony bioróżnorodności w PF 2021-2027

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Dziękujemy za uwagę

Zachęcamy do korzystania
z dostępnych źródeł finansowania
na ochronę przyrody

Fundusze Europejskie

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych